

9. Oct. 1845

FACTS

Date:

9. Oct. 1845

Page number:

Dagbog F, side 111-113

TRANSCRIPTION

Rom 9 October 45.

Igaar brød det atter ud imellem Adolf¹, Thorald² og mig, og det med en Voldsomhed, som truede med: at herefter maatte vi være dødelige Fjender. Dog, da jeg bad Adolf tale med mig, og vi med mere Ro gik Sagen igjennem, da fandt jeg, at: kun Misforstaaelser havde gjort hans Yttringer saa hadefulde, som jeg havde troet at de vare. Hvad han havde sagt om Protection forklarede han aldeles fyldestgørende, og, at jeg havde baaret mig kjeltringagtigt ad, tilbagekaldte han, som et Ord, sagt i Vrede. Thorald var ude af sig selv, det skal ikke regnes ham til Last, men da jeg imorges spurgte ham, om vi skulle glemme, hvad der var passeret, mærkede jeg vel, at han kan det ikke ganske. Det er Beskyldningen for Falskhed som er os i Veien, og selv den skulde jeg glemme, naar han vilde erklære: at det Falske, som maatte findes hos mig, var kun, hvad der fandtes hos de fleste Mennesker, naar de imellem tie eller yttre dem svagt, hvor de maaskee ikke burde gjøre saa. Saaledes fortolkede Adolf det, og jeg er tilfreds dermed. Men dette staae endnu uafgjort. Med •112• Adolf talte jeg mig aldeles tilrette, og hvorfor skulde vi ikke kunne det? Naar der ikke paa nogen af Siderne er Skygge af Had, da kan man røre ved de dybeste Saar, man har slaaet hinanden, uden at det gjør ondt. Og saadan gjorde vi, Alt blev gjennemgaaet, og jeg havde den lykkeligste og den ulykkeligste Følelse, jeg har fornummet i Italien, paa een Dag. Har jeg endnu fordret for Meget, naar jeg byder Fred og Forglemmelse [overstreget: paa] for saa godt Kjøb, som jeg her har antydnet. Thorald troer at jeg har hadet ham i mange Aar, som ogsaa, at jeg igaar har sagt: at jeg vilde hevne mig. Det sidste havde, Gud være lovet! Adolf hørt mig sige, og bekræftede: at Thorald havde hørt feil; mine Ord faldt nemlig saa: at jeg kunde glemme alle Drillerier og Uenigheder mellem os her, men havde forgjæves stræbt at glemme, at de havde sagt: jeg var her ved Protection, jeg havde baaret mig kjeltringeagtigt ad imod dem, og, at jeg gik under falsk Flag; og de Ord skal blive hængende. Saaledes sagde jeg, men vilde hellere have sagt, som Meningen var: men de Ord ville blive hængende. [Her troede Thorald at høre: hævnede – hvordan??] De •113• to første Yttringer blev dog som bortdunsted i vor senere Samtale, og den tredie kan det, naar blot Adolf vil sige mig, at Thorald har ikke villet sige mig at være falskere, end alle Mennesker, med Undtagelse af de saare Enkelte, der kunne sige dem frie for nogensinde at have sagt en Løgn, eller at have tiet til Uret. Ordet "hængende" har Thorald misforstaaet og deristedetfor hørt "hævnet", hvorved kommer frem Noget, der for mig er ligesaa latterligt som, at jeg skulde have baaret Nag til ham eller noget Menneske i mange Aar. Hvad jeg har paa Samvittigheden er meest med Hensyn paa mig selv, i mit Forhold til Andre er jeg saa rolig for, at aldrig Falskhed eller Had har skjult sig under Godmodigheds Kaabe; thi, enten er det saa: at jeg er velvillig stemt mod andre Mennesker, eller, jeg er en Skurk – og det sidste falder

mig svært at tro. –

¹ Billedhuggeren Jens Adolf Jerichau (1816-1883).

² Malerkammeraten Thorald Læssøe (1816-1878).

Don 9 October 45.

Jeges brød det atter ind imellem Adalf, Thoral
og mig, og det med en Voldsomhed, som trus
de mig: at herefter maatte vi være dødelige
Fjender. Dog, da jeg bad Adalf tale med mig,
og vi end mere jo gik Sagen igjennem, da
fandt jeg, at: kun Misforstaaelsen havde gjort
hans Uftringer saa hadfulde, som jeg havde
troet at de var. Hvad han havde sagt om
Protection forklarede han aldeles fyndsteggen
de, og, at jeg havde baaret mig Kjælling agt
ad, tilkæg, kaldte han, som et Ord, sagt i Kæde.
Thoral var inde af sig selv, det skal ikke reg
nes ham til Last, men da jeg i morges spurg
te ham, om vi skulde glemme, hvad der var
passeret, mærkede jeg vel, at han havde det ikke
ganske. Det er Beskyldningerne for Falskhed,
som er os i Veien, og selv den skulde jeg glemme,
men han vilde vilde: at det Falske, som
maatte findes hos mig, var kun, hvad der fandtes
hos de fleste Mennesker, naar de imellem sig eller
efter dem sagt, naar de maaske ikke kunde gjøre
det. Saaledes fortalte Adalf det, og jeg var tilfreds
dermed. Men dette staa endin i afgjent. Med

Adolf talte i mig aldeles tilsætt, og hvarfor
skulle is ikke kunne det? Naar der ikke var
magen af Lidelse og Skjæppe af Blod, da kan
man sige ved de dybeste Aar, man har slægt
Minde, inden at det gjer end. Og naadan
gjorde is, Alt blev gennemgaaet, og i haende
den lykkeligste og den uheldigste Fælelse, i
her fornunder i Stalien, paa een Dag.
Hvar i endnu fordrer for Meget, naar i
byder Fæd og Forglemmelse paa for saa godt
Kjæb, som i her har antydet. Thoralde træs
at i har hadet ham i mange Aar, som
saa, at i i gaar har sagt: at i vilde hævne
mig. Det sidste haende, Gud være lovet! Adolf
hænt mig rige, og bekræftede: at Thoralde haende
hænt feil; mine Ord faldt nemlig saa:
at i kunde glemme alle Drillerier og
Meningsheder mellem os her, men haende
forjæver stræbt at glemme, at de haende
sagt; i i er her ved Protection, i haende
haende mig hjæltringe, agtigt ad indad Lure,
og, at i gik ind i faldt Flag; og de Ord
skal blive hengende. Saaledes sagde i,
men vilde hellere have sagt, som Meninger
saa: men de Ord vill blive hengende. De
(her tænkte Thoralde at høre: hævne - hvordan???)

te første Aftryk bleve Ly som det Længst
i vor senere Samtale, og den tredje havde det,
naar blot Adelf vil sige mig, at Therald har
ikke villet sige mig at være falsk, end alle
Mennesker, med Modtagelse af de saare En-
kelte, der kunne sige dem frie for nogen sin-
de at have sagt en Løgn, eller at have talt
til Mord. "Gode, kære" har Therald
misforstået og deri ligger det for hert "kædet",
hvorefter kommer frem Noget, der for mig
er ligesaa latterligt som, at jeg skulde have
baaret Noget til ham eller noget Menneske
i mange Aar. Hvad jeg har paa Samvittig-
heden er mest med Plejers paa mig selv,
i mit Forhold til Andre er jeg saa rigtig
for, at aldrig Falskhed eller Had har rørt
sig under Gudmedighedens Naabe; thi enten
er det saa: at jeg er uvelillig stent mod en
der Mennesker, eller, jeg er en Skurk - og
det sidste falder mig svært at tro. -

Rom 13 Oct 1845.

Idag har jeg gjenret Moring, og været med ham,
fricken og Mynster i Campagna indenfor
Porta S. Sebastiano. Vi have ved Cecilia Metella
der grav, ved et en antik Kirkens, lase der paa